

T.C.
DEVLET BAKANLIĞI

SÜRELİDİR

7/5463
7/5464

SAYI : B.02.0.007.00/ 2134
KONU :Yazılı Soru Önergeleri

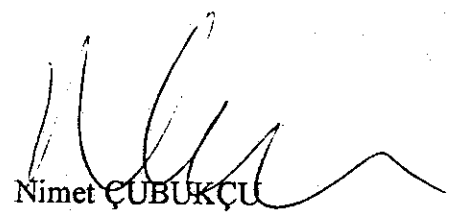
28.11.2008

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI
GENEL SEKRETERLİĞİNE
(Kanunlar ve Kararlar Dairesi Başkanlığı)

İLGİ: Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı Genel Sekreterliği Kanunlar ve Kararlar Dairesi Başkanlığı'nın 17.11.2008 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-9402 sayılı yazısı.

İlgi yazı ekinde Bakanlığımıza gönderilen Adana Milletvekili Sayın Hulusi GÜVEL ve Bursa Milletvekili Sayın Abdullah ÖZER'e ait yazılı soru önergeleri hakkındaki bilgileri içeren cevaplar ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Nimet ÇUBUKÇU
Devlet Bakanı

Dağıtım:

Gereği :

- TBMM Bşk.Genel Sekreterliği
(Kanunlar ve Kararlar Dai.Bşk.)
Ek: 2 Yazı (2'ser Nüsha)

Bilgi :

- Başbakanlık
(Kan.ve Kar.Gen.Müd.)
Ek: 2 Yazı

**ADANA MİLLETVEKİLİ SAYIN HULUSİ GÜVEL'İN
7/5463 ESAS NOLU YAZILI SORU ÖNERGESİ CEVABIDIR**

5251 sayılı Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun'un 7'inci maddesi (b) fıkrasında "Kadının istihdamını ve ekonomik kapasitesini artırıcı, ticari faaliyetlerini güçlendirici ve kadın girişimciliğini özendirici çalışmalar yapmak" Kadının Ekonomik Statüsünün Güçlendirme Daire Başkanlığı'nın görevleri arasından sayılmaktadır.

Bu itibarla;

SORU 1 :

Kadınların niteliksel gelişimini ve işgücü piyasasına girişini sağlayacak gerekli mekanizmaların işletilmesi amacıyla Bakanlığınıza bağlı Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü'nce 2004-2008 yılları itibariyle kaç proje geliştirilmiş ve/veya kaç proje desteklenmiştir?

CEVAP 1 :

Ülkemizde; kadın erkek eşitliğinin sağlanması amacıyla kadının insan haklarının korunması ve geliştirilmesine yönelik çalışmalar yapmak, kadınların sosyal, ekonomik, kültürel ve siyasal yaşamdaki konumlarını güçlendirmek, hak fırsat ve imkanlardan eşit olarak yararlanmalarını sağlamak üzere kurulan Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü Başbakanlığa bağlı bir politika oluşturma, stratejiler geliştirme ve koordinasyon kurumudur.

Genel Müdürlük tarafından anılan yıllar itibariyle kadın istihdamının artırılması amacıyla doğrudan proje yürütülmemiştir. Ancak, ülkemizde kadınların işgücüne katılımını artırmak amacıyla; Türkiye İş Kurumu Genel Müdürlüğü, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB), Türkiye Esnaf ve Sanatkarları Konfederasyonu (TESK), Küçük ve Orta Ölçekli Sanayi Geliştirme İdaresi Başkanlığı (KOSGEB) ile kadın sivil toplum kuruluşları tarafından çeşitli çalışmalar ve projeler yürütülmektedir. Koordinasyon kurumu olarak Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü yürütülen projelerin yürütme ve yönlendirme komitesinde görev almaktadır.

Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü tarafından Mart 2007- Ekim 2008 döneminde yürütülen "Toplumsal Cinsiyet Eşitliğinin Geliştirilmesi Eşleştirme Projesi" kapsamında, "Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Ulusal Eylem Planı" Pekin Eylem Platformu'nda belirlenen kritik alanlar esas alınarak hazırlanmıştır. Söz konusu Eylem Planında yer alan sekiz ana başlıktan ikisi "Kadın ve Ekonomi" ile "Kadın ve Yoksulluk" olup, bu alanlarda 9. Kalkınma Planı hedefleri dahilinde tüm taraflarca kadın istihdamının artırılması, kırsal kesimdeki kadınların konumlarının iyileştirilmesi, işgücü piyasasında cinsiyet ayrımcılığı ile mücadele edilerek, kadın ve erkek arasında ücret farklılıklarının azaltılması, istihdam dışında kalan yoksul kadınların konumlarının iyileştirilmesi, yoksullukla mücadele eden sorumlu kuruluşlar arasında var olan koordinasyonun güçlendirilmesi hedefleri belirlemiş olup, bu hedeflere ulaşmak için stratejiler tespit edilmiştir. Hedeflerin gerçekleşmesine ilişkin olarak her bir sorun alanı itibariyle, KSGM koordinatörlüğünde Kadının Statüsü Genel Müdürü ya da Genel Müdür Yardımcısı'nın başkanlık edeceği izleme değerlendirme çalışma grupları oluşturulacaktır.

Kadının Statüsü Genel Müdürlüğünün Teşkilat Yasanının 15 ve 16 ncı maddeleri uyarınca, kamu kurum ve kuruluşları ile, üniversite ve sivil toplum kuruluşu temsilcilerinden oluşturulan "Kadının Statüsü Danışma Kurulu"nun son iki toplantısı istihdam ve girişimcilik gündemi ile gerçekleştirilmiştir. Söz konusu toplantılarda; TBMM Genel Kurulunda bulunan

Ebeveyn İzni Yasa Tasarısı'nın ivedilikle yasalaşması, iş yasasındaki cinsiyet temelli yaklaşımın terk edilerek çalışan sayısını esas alacak tedbirlerin geliştirilmesi, sosyal destek hizmetlerinin (çocuk bakım, yaşlı bakım ve kreş hizmetlerinin) geliştirilip yaygınlaştırılması, yasalardaki değişikliklerin uygulanmasının izlenmesi, kadın istihdamının artırılması için işvereni özendirici tedbirler alınması, işyerlerinde, sendikalarda kadın istihdamının artırılmasına yönelik eğitim programlarının (bilinç ve duyarlılık artırıcı) düzenlenmesi, kadınların kayıt dışı istihdamıyla mücadele kapsamında kamu kurum ve kuruluşları yanı sıra sendikaların da daha aktif tutum geliştirmesi (bilinç artırıcı çalışmalar), kadın girişimciliğinin desteklenmesi, kadınlara yönelik kredi - mikro kredi uygulamalarının kolaylaştırılması ve yaygınlaştırılması konularında mutabık kalınmış; kadın istihdamının artırılmasına yönelik önerilerin gerçekleştirilmesinde, sorumlu olan ve işbirliği yapılacak kuruluşlar belirlenmiştir.

SORU 2 :

Adana ilimizde kadın istihdamının artırılması amacıyla Bakanlığınıza bağlı Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü'nce anılan yıllar itibariyle kaç proje geliştirilmiş ve/ veya kaç proje desteklenmiştir? Bu projelerle kaç kadın için istihdam sağlanmıştır?

CEVAP 2 :

TESK ve KOSGEB tarafından, Türkiye-AB Mali Yardımı 2005 Yılı Programı Kapsamında iki bileşenden oluşan TR 0502.09 Kadın Girişimciliğinin Desteklenmesi Projesi yürütülmektedir. Söz konusu projenin I. Bileşeni, "Girişimcilik, Yönetim Eğitimi ve Danışmanlık Yoluyla Kadın Girişimciliğinin Desteklenmesi" olup, TESK tarafından yürütülmektedir. I. Bileşen, imkanları, ihtiyaçları, bölgesel kalkınmaya uygunlukları, girişimci potansiyelleri ve sosyo-ekonomik durumları doğrultusunda AB ve TESK tarafından belirlenen toplam 25 ilde, Esnaf ve Sanatkarlar Odaları Birlikleri (ESOB'lar) tarafından oluşturulan merkez ve bağlı merkezler tarafından yürütülmektedir. Bu kapsamda Ankara, Adana, Antalya, İstanbul, Konya, Malatya , Manisa, Nevşehir ve Samsun olmak üzere 9 il merkez, Amasya, Balıkesir, Düzce, Eskişehir, Erzurum, Hatay, Kastamonu, Muğla Kırklareli, Ordu, Sivas, Tekirdağ, Tokat, Tunceli, Uşak ve Yozgat olmak üzere toplam 16 il bağlı merkez olarak kadınlara girişimcilik eğitimi ve danışmanlık hizmeti sağlamaktadır. Projenin II. Bileşeni, İş Geliştirme Merkezleri Kurulması Yoluyla Kadın Girişimciliğinin Desteklenmesi olup, KOSGEB tarafından yürütülmektedir. Söz konusu bileşen çerçevesinde, öncelikle kadın girişimcilerin yer alacağı, Pendik/İstanbul, Hacıbektas/Nevşehir, Kütahya ve Çorum'da 4 adet inkübatör kurulmuştur. Kadın Girişimciliğinin Desteklenmesi Projesi kapsamında gerçekleştirilen eğitimlerden 5400 kadın faydalanmış, 2162 kadın danışmanlık hizmeti almış olup, 90 kadın kendi işletmesini kurmuştur. Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü söz konusu projelerin Danışma Kurullarında görev almaktadır.

Ülkemizde kadın girişimci potansiyelini nicelik ve nitelik bakımından geliştirmek için politikalar belirlemek ve daha donanımlı hale getirilmesi amacıyla politika belirlemek ve girişimcilik kültürünün kadınlar arasında gelişmesine öncülük etmek amacıyla Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği tarafından "Kadın Girişimciler Kurulu" oluşturulmuştur. Bu amaçla söz konusu Kurul tarafından kadın girişimcilere girişimcilik eğitimleri düzenlenmekte, kapasite geliştirmelerine yönelik faaliyetler yürütülmekte ve kadın girişimciler iş kurma ve işlerini başarılı bir şekilde sürdürme konusunda desteklenmektedir. Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü söz konusu Kurulun üyesidir.

Türkiye'de kadın istihdamının geliştirilmesine yönelik olarak gerçekleştirilen bir başka önemli çalışma, Türkiye İş Kurumu Genel Müdürlüğü ve AB Komisyonu işbirliği ile

yürütülen "Aktif İşgücü Programları Projesi"dir. Bakanlığımıza bağlı Kadının Statüsü Genel Müdürlüğünün de Yürütme Komitesinde yer aldığı Projenin hedef gruplarından birisi de kadınlardır. Bu çerçevede kadın istihdamının geliştirilmesine katkıda bulunmak üzere 30 adet proje desteklenecektir.

SORU 3 :

Ülke genelinde ve Adana ilimizde sosyal güvenlik şemsiyesi altında bulunmayan veya kaçak olarak, istihdam edilen kadınlarımızın sorunlarının çözülmesi için Bakanlığınıza bağlı Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü'nce anılan yıllar itibariyle kaç proje geliştirilmiş ve/ veya kaç proje desteklenmiştir? Bu projeler nelerdir?

CEVAP 3 :

Ülkemizin önemli sorun alanlarından biri olan kayıt dışı istihdam 2007 yılı TÜİK verilerine göre; Türkiye genelinde %46,8 olup kadın çalışanların %63,8'i, erkek çalışanların %40,8'i kayıt dışı çalışmaktadır. Kayıt dışı çalışmanın daha çok kırsal bölgelerde tarımsal faaliyetlerle uğraşanlarda özellikle de ücretsiz aile işçilerinde yoğunlaştığı görülmektedir. Diğer gelişmekte olan ülkeler gibi Türkiye için de kayıt dışı istihdam ekonomik büyümenin ve sosyal kalkınmanın önünde önemli bir engel olarak değerlendirilmektedir. Kayıt dışı istihdam gerek işyeri/sektör ve gerekse işçiler düzeyinde farklı biçimlerde ekonomik ve sosyal kalkınmayı engellemektedir.

Türkiye 2008 yılını kayıt dışı istihdama karşı mücadele yılı ilan etmiştir. Mayıs 2008'de işsizliğe karşı mücadeleyi amaçlayan, kadınlar, gençler ve engelliler için istihdam imkanları yaratılması hususunda özel olarak odaklanan bir İstihdam Paketi kabul edilmiştir. Söz konusu Pakette yeni işe alınan kadınlar için işverenlerce ödenmesi gereken sosyal güvenlik primleri İşsizlik Sigortası Fonu kapsamına alınmış ve 5 yıllık süre boyunca ilk yıl için %100'ünün, beşinci yıl için %20'sinin bu fon vasıtasıyla karşılanması hükmü yer almaktadır.

Katılım Öncesi Mali Yardım Aracı (IPA)'nın bileşenlerinden biri olan "İnsan Kaynaklarını Geliştirme Operasyonel Programı"nı, Avrupa Komisyonu Aralık 2007'de kabul etmiştir. Programın amacı; istihdam, eğitim-öğretim ve sosyal içermeye alanlarındaki faaliyetleri desteklemektir. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığının sorumlu yetkili otorite olduğu Operasyonel Program kapsamında 2009 Yılı içerisinde yürütülecek kadın ve genç istihdamının artırılmasına yönelik operasyonlar kayıtlı istihdamın artırılmasına önemli destek sağlayacaktır. Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü söz konusu Operasyonel Programın Sektörel İzleme Komitesinde yer almaktadır.

Saygılarımla.

Nimet ÇUBUKÇU
Devlet Bakanı